

УРЯТ - МОНГОЛЫН ҮНЭН

(6-гэй Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горномой орган

31 (3435) 1941 оной июнин 6, пятвица СЭН 15 МУНГЭН

ТҮРҮҮ БЭШЭГ: Большевиғы моральна шэнжэ-шанар. Уриһаламжа захилга эмхитэйгээр үнгэрнэ (1-дөхи нюурта). Гороудута ба аймагуудта шэнэ уриһаламжа захилга (1-дөхи нюурта). Колхозуудай таряалан дээрэ: Түрүү колхозууд пар хахалалгы дүүргэбэ.

Картофелин тарилгы дүүргэ. Арбуз тарилга. (2-дөхи нюурта). 1941 оной Хүдөөахын бүхсоюзна выставкда хабаадлсахаар баталагдашад (2-дөхи нюурта). Д. МИЖИДОН. — Республинын хургуулинуудахи шалгалтын испытаниин түрүүшын дүнгүүдтэ (2-дөхи нюурта).

ПАРТИНА АЖАБАЙДАЛ: ВКП(б)-гэй Хоринь айномой пленум. Залуу коммунистуудай хүдэлмэри (3-дөхи нюурта). А. Петряков. — Газартаряалангай органуудай зайлашагүй шухала зорилгонууд (2—3 дахи нюурнуудта).

БОЛЬШЕВИГЭЙ МОРАЛЬНА ШЭНЖЭ-ШАНАР

Большевиғүүдэй партине Ленин талын байгуулан юм. Тэдэ болбол большевиғүүдэе, тус тусхэй хүнүүдэе — революцино пролетарска армийн мүдэе ургуулаа, хүмүүжүү коммунистическэ парти — хадаа шэнэ ёһоной парти. Ленин ашгийн түрүү от — «Хүн гээд лэ шимэ парти» член байжа шадахагүй. Иимэ член байлгатай холбоошурга ба бэрхшээлүүдэе гээд лэ дабажа шадахагүй. Ленин ашгийн хүбүүд, тэмдэ ба ядаралтай хүбүүд, сагалгүй хашалангай ба героическэ ашгийн хүбүүд — эдэнэр лэ, түрүүндэ, шимэ партиин член ба ёһотой». (Сталин).

Эхэ баялгыгэ сугзуулан байна. Тус баялгыгэ хадагалха ба арбидаха ябадал — большевиғэй хүндэтэ зорилго мүн. Морально-политическэ шэнжэ-шанар большевиғтэ хүр оруула. Большевиғүүдэй партиин деятельүүд Ленин, Киров, Свердлов, Орджоникидзе, Фрунзе ба бусад ай образтаа үнэн, сэсэн ба хатуу, айхы мэдэхгүй революционерэй хүр-жабхалангаар оломиллион зоние өөртөө татапа.

Түрүүхэ зорилго — коммунизм бол большевиғэй бүхь замые шэнжэ-шанар. Коммунистическэ партиин программа дотор найруулан тус зорилго шэн габьяатаа хадаа, героическэ тэмсэлдэ зогуула. Большевиғэй шууд зан, тэрэнэй линин хэлбэр түрүүш гүн эхэ зорилгоо гүйсэд түрүүш дээрнээ үнэншэ Ленин — Сталиной парти болбол оппортунизитай, жэжэ-жэжэ элементүүдэй хэлбэрлэ ба гүйсэлгатай эбсэнгүй ба шига тэмсэл дотор бии болон хатуулан байна. Большевиғ хадаа тусхай материялаа үнэншэ, бата хүн. Зорилгоо тар мэдэлтэ, хүсэвнөө хүсэлтэ тулада оролдох ябадал. Түрүүш шига абагы. арадта үнэншэ алба хэлтэ — эдэ, эгээн түрүүдэ, большевиғэй шигэ-шанар тодорхойлдог. Парти бол-бол өөрингөө үнэн хүбүүдтэ эдмэ-лэшээл ба урагнаа дабшаха мэдэл түрүүлэн хүмүүжүүлэн.

СССР-эй ба бүхэдэлхэйн арадууд нүхэр Сталиниэ эсэгэ, багша, хави нүхэр гэжэ нэрлэдэг. Энэ хадаа большевиғтэ шууд сэхэ ябадалай, хүсэний, сэсэн мөргөнэй, арадтаа үнэн байһанай гэршэ болон.

Эхэ ороной дайшалхы бэлэн байһанай, тэрэнэй хүсэшадалай, коммунизм тээшэ тэрэнэй дабшагтын үндэһиний социалистическэ ажалда байдаг. Тиммэнэе, большевиғэй хүсэе гаргалгын, тэрэнэй тэмсэлэй, тэрэнэй баатар хүсэлэлгүүдэй голын — тэндэ байха ёһотой. ВКП(б)-гэй XVIII конференци болбол партиина организацинуудай анхаралын ажайлэлдэрийн ба захарилсаанай интересүүд ба хэрэгсэлүүд тээшэ арыюулан хандуулан байна.

Большевик болбол революционер байһанайтаа морально-политическэ шанарые мүн лэ социалистическэ ажал дээрэ харуула. Тэрэнэй хуурын — түрүүшын заргадэ. Хэрбээ гээдэе наа, большевиғтэ шанараа алдаха ба хэнишье хүтэлжэ шадахагүй гэшэ.

Большевик хаанашье: фронт дээрэ, тылдэ, завод дээрэ, колхоздо, академидэ ба стеногой дэргэлдэше революционер байха ушартай. Революционер мүн туладаа, большевик болбол гээдэнгэ аашын, хуушание баримтадаг ябадалай ба ношоролгын дайсанайн байха юм. Тэрэндэ «амгалан» оршомбайдал байха ёһотой, ушарын, урагнаа дабшан манай хүдэлөөн бүхэн — революциноно ба дайшалхы хүдэлөөн болон.

Большевик бүхэн өөрингөө хэрэгтэ найтар мэдэхэ, хүсэд ээсэжэмэл специалист байха ёһотой. Зүгөөр, ямаршы мэргэдэйлтэй байла, эхэ оройонгоо эдмэхтэ политическэ деятель байгта тэрэндэ марксистско-ленинскэ эрдэм хээздэ хэрэгтэй.

Большевик — бодото патриот. Капиталистууд ба помещиктэе намнаад, советскэ арадай хүл дээрэ бодожо байхата, эхэ оройон үшөө хүсэжөөдүй байхата, тэрэнэй дайсадые үгы-манн тулада ами-шанаяа үгэһэн ардаанска дайнай геройнууд тулада дурасхаалые большевиктэ хадагална. Харин мүнөө, инаг оройонмай социалистическэ ажалшаг бадаралтын үедэ, шэнэ культурын сээглэн найбаржа байһан үедэ, тэрэндэ хэнейшые болгохоо забдаа наань үхсэ болгохоор большевик бүхэн бэлэн байна.

Большевик бүхэн өөрингөө хэрэгтэ найтар мэдэхэ, хүсэд ээсэжэмэл специалист байха ёһотой. Зүгөөр, ямаршы мэргэдэйлтэй байла, эхэ оройонгоо эдмэхтэ политическэ деятель байгта тэрэндэ марксистско-ленинскэ эрдэм хээздэ хэрэгтэй.

Большевик — арадай тунамар. Тэрэнэй бүхь ханал бодоно арад тухайда, арадай зол гаргал тухайда анхаралаар найбартай. Парти хадаа зохёон байгуулгын ба хүсэний булаг — амгалан дуралха ба хүдэлхэ ябадала өөрингөө хүүбүүдэ болбо-оруула. Арадтай нягта ба бэхи барсаан — большевиғүүдэй парти ба большевик бүхэнэй хүсэ-шэн гэшэ.

Большевик хээээ бүхэндэ хурадаг. Тэрэнэй багшань — ном, лекци, ажабайдал болон.

Большевик хадаа партиина-большевиғтэ дахуулан ябадаг. Өөрингөө жэшээгээр тэдэниэе соржуулаа, хургана. Энэ — тэрэнэй уялга ба зорилгон болон. Парти болбол большевиғээр дамжуулан, тэрэнэй ажал ба ажабайдалай жэшээ дээрэ, ажалшад коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлгые бөлүүлнэ.

Дүрэнэлтэй мастер ажабайдалаа оложо абаһан мэргэжэлэ теоретическэ хуралсалаар баяжуулаг байна.

Коммунизмын түлөө тэмсэлэй зам дээрэ Ленин—Сталиной парти морально-политическэ туялай

(«Правдин» түрүү бэшгээ).

Уриһаламжа захилга үндэр дэбжелтэтэйгээр үнгэрэгдэжэ байна

Иволгын аймаг уриһаламжа захилгы дүүргэе

Манай аймагай ажалшад дунда шэнэ уриһаламжа захилгын уга эмхитэйгээр ябуулагдаһанай ашаар, һайн амжалта туйлагдаба. Гурбадахы Табанижэлэй (дүрбэдэхи жэлэй гаргалга) уриһаламжа захилгада 4292 колхознигууд хабадуулагдажа, хамта 531 мянган түхэригтэ уриһаламжа бэшүүлэ. Тийхэдэ «Майн 1» колхозой членүүд уриһаламжа захилгаар 10.000 түхэриг мүнгэ налчнаар түлэһэн байна. Аймаг дотор 800 гаран мянган түхэригтэ уриһаламжа захигдажа, энэ хүдэлмэри хоёр үдэрэй торшо соо инагта эмхитэйгээр үнгэргэгдэбэ.

Д. ЖАЛСАБОН. ВКП(б)-гэй Иволгын айномой секретарь.

Уриһаламжа захилга эмхитэйгээр үнгэрнэ

СОСНОВО-ОЗЕРСК. (Телефоноор абаба). Июнин 3-най үдэр Яруунын аймагта 255 мянган түхэригтэ уриһаламжа захилгаба. Районгребсоюзай абахаагшад 18300 түхэригтэ захиба. «Улаан Ярууна» колхозой 56 колхознигууд нүхэд Очиров М., Базаров ба бусад хүн бүрийн 200—600 түхэриг хүрэтэр захиба. 60 наһатай колхозниг хүхэр Раднаев Цыден 100 түхэригтэ уриһаламжа захилга зуураа мунгынь гар дээрэ түлэбэ. Энэ колхоз «Путь Социализма» колхозые мүрысөөдэ урижа, уриһаламжа захилгы 2—3 үдэр соо дүүргэбэ гэгээн уялга абаһан байна. «Улаан Туяа» колхоз уриһаламжа захилгы дүүргэе. Буркоопсоюзай Романовскахи захарилсаанай контородо уриһаламжа захилга һайнаар үнгэргэгдэжэ байна. Эндэ 74 хүдэлмэришад ба албахаагшад 12290 түхэригтэ уриһаламжа захилга абаба.

А. Шулунов. ГЭРЭЙ ЗЭЭН ЭХЭЭРНҮҮД ЭДИХИТЭЙГЭЭР ХАБААДАЛСАБА. БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй 6 агитаторнууд участогууд дээрэ гаража гурбадахы табанижэлэй (дүрбэдэхи жэлэй гаргалга) гүрэнэй уриһаламжа гаргах тухайда ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Советэй тогтоолоор хөөрөлдөө үнгэргэбэ. Эндэ хабаадаһан гэрэй эзэн 18 эхөнэр хамта 535 түхэригтэ уриһаламжа захилба. С. Цыжибон.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удэ городой Судна заһабарилалгын заводой котельнигүүдэй түрүү стахановска бригадынхид Гурбадугаар Табанижэлэй (дүрбэдэхи жэлэй гаргалга) уриһаламжы бэшүүлжэ байна. П. Михайловый фото.

Уриһаламжа тараалгын түрүүшын үдэртэ...

Нэгэ үдэрэй торшо соо 14.410 мянган түхэригтэ уриһаламжа захилба. Гурбадахы Табанижэлэй (гурбадахы жэлэй гаргалгын) гүрэнэй уриһаламжа тараалга манай республика дотор эрхэмтэйгээр ябуулагдажа, түрүүшын үдэр, июнин 3-да ажаллаа 14.410 мянган түхэригтэ уриһаламжа бэшүүлэ. Энэ хадаа недондой захилга 6.200 мянган түхэриг үлүү эхэ болон. Энэ үдэрэй мэдээгээр, Улан-Удэ городой хүдэлмэришад ба албахаагшад дунда 8.293 мянган түхэригтэ уриһаламжа тараалга. Мүн колхознигууд шэнэ уриһаламжа тараалгада эдмэхтэйгээр хабаадлсажа, эхэнүүд сумда захилга гэрэе, мунгынь тэрэ дари түлэжэ байна. Июнин 3-най үдэр колхозуудта 1.618 мянган түхэригтэ уриһаламжа бэшүүлэгдэһэн байна.

Иволгын аймагта галсахан үдэрэй торшо соо 3733 колхознигууд уриһаламжа захилга абагата хабадуулагдажа. Энэ хүдэлмэрийн наһанай колхознигуудай тооной 89,9 процент болон. Тэндэ колхознич бүхэн дунда жэшээгээр 128-128 түхэригтэ уриһаламжа захилба. Мүн, Хэжэнгын, Заиграйн Кабанскын аймагуудта уриһаламжа захилга мүү бэшээр эмхидхэгдэе. Колхознигуудай шэнэ уриһаламжын мунгынь тэрэ дари түлэжэ тухайда үүсхэл гаргалгайнь эсэстэ алар 90 мянган түхэриг налчнаар сөрбассамуудта тушаалдаа. Тэрбагатай аймагта «Авангард» колхозой членүүд уриһаламжын мунгынь болворхоонь урид гар дээрэ түлэхин түлөө хүдэлөөниэ үүсхэлэ, 12975 түхэригтэ 11 мянган түхэригтэ тэрэ дари тушаба. Социалистическэ гүрэндо өндэ-длгөө нөөсэлэлгыг эсэсээр үгэхэ г-һан зорилгы «Большевик» артелиин членүүд (Мухаринсбэр) зүбөөр ойложо эрхэм жэшэе харуулаа. Тэндэ 32 колхознигуудай бэшүүлэн уриһаламжын суммань 300 түхэригтэ дэшиэ гарана. Тийхэдэ хөрөөд колхознигуудын 200-200 гаран түхэригтэ уриһаламжа бэшүүлэе. Гэхэлэе гадна, түрүүлэгтэ А. Мурзин, счетовод М. Волин, колхознигууд Ш. Полномочный, В. Мясников гэгшэ 500-һаа 700 түхэриг хүрэтэр уриһаламжа захилга аад, мунгээе хүсэд түлэжэ дүүргэе.

РЕСПУБЛИКА ДОТОР

Түргэн аргаар барилган бригадирнууд

Бурят-Монголой АССР-эй Габаргажанай, Бичурын, Кабан-зартаряалангай Арадай Комиссарият болбол районудта тусхай мөнай аймагуудта хамта 102 кур эмхидхэжэ, түргэн аргаар барилгын бригадирнуудые бэлэдэ-данүүд дээрэ хүдэлмэриланэ.

Жэмэстэ модонууды тариха

Шергинскэ сельсоветэй (Кабанск) колхозууд культурич ба-рилгатууды үргэнөөр дэргэрүүлжэ захалаа. Энэ жэлдэ сельсовет дотор 20 гэр, хоёр клуз, нэгэ улаан булан шэнээр барилдаһан ба 18 гэр заһабарилгатажа бол-босон түхэлтэй болгогдэһэн байна.

Хургуулинуудай барилга

Республика доторхи шэнэ хур-гуулинуудай тоон жэл бүри оло-шорно. Энэ жэлдэ 7 шэнэ хур-гуули барилдажа байна. Петропавловкын дунда хургуулинь ба Түнхэнэй, Ехэ-Кударын, Горя-чинскын хургуулинуудай барилга наһаар дүүргэгдэхээр хараалагда-на.

Үнэгэнэй 5 гүлэ бариба

Мухаринсбэрэй аймагай, Октябрь-ска сельсоветэй, Ворошиловой нэрэмжэтэ колхозой член нүхэр М. Гривев үнэгэнэй 5 гүлэ амя-дыгаар бариад, һайнаар тэжээжэ байна.

Гороудута ба аймагуудта шэнэ уриһаламжа захилга

Заиграйн аймагай, Додо-Иль-кин сомоной, Ждановой нэрэм-жэтэ колхоздо июнин гурбада колхознигууд 9000 түхэригтэ шэнэ уриһаламжа бэшүүлэе, мун-гынь тэрэ дари оруулан байна. Колхозой түрүүлэгтэ нүхэр Пущкаров гэгшэ 400 түхэригтэ уриһаламжа бэшүүлэе, мунгынь гар дээрэ түлэбэ. Колхозой дэргэ-дэхи комсомольско организациин секретарь нүхэр Эрынсеев гэгшэ гурбан зуун табин түхэригтэ уриһаламжа бэшүүлэе, мунгынь мүн тэрэ дари түлэбэ. Тэрэнэлэн бусад колхознигууд 200—300 түхэригтэ уриһаламжа-нууды бэшүүлэхтэе хамта мунгынь гар дээрэ оруула. Энэнь гадна, гэрэй эзэн эхэ-нэр нүхэр Пущкарева гэгшэ зуун түхэригтэ уриһаламжа бэшүүлэе мунгынь хүсэд түлэһэн байха юм.

ЯРУУНЫН СОВХОЗ

Шэнэ уриһаламжа гаргах тухай советскэ правительствын шийдхэбэрине халуунаар һайша-хатаа хамта, Яруунын совхозой хүдэлмэришад ба алба хаагшад хадаа угаасхэ дэбжелтэтэйгээр уриһаламжы бэшүүлэе байнал.

«КООПЕРАТОР-КОМСОМОЛЕЦ»

«Кооператор-Комсомолец» олзо-борилгын артелидэ гүрэнэй шэнэ уриһаламжы гаргах тухайда, СССР-эй Совнаркомой шийдхэбэ-ридэ зориулан митинг боложо, тэндэ хоёр зуугаад хүн хабаадла-са. Митингийн дүүрэнэй һүүлээр уриһаламжада бэшүүлгэ эрхэмтэйгээр ябуулагдаба. Хүнжэл ол-гын цехтэ хүдэлмэрилдэг залуу бодолино нүхэр Цыбелова гэгшэ на-рылгаа салын хүлэһнөө дэшиэ сумда гурбан зуун түхэригтэ шэнэ уриһаламжа бэшүүлэе. Нү-хэд Обухова, Семенов ба бусад иимэ һайн жэшэе харуула. Энэнь гадна, Чанасвай нэр-рэмжэтэ олзборилгын артелиин хүдэлмэришад ба албахаагшад хамтадаа 53 хүл, нэгэ һарынгаа салынгаар шэнэ уриһаламжы бэшүүлэе.

Энэ жэлдэ Хэжэнгын аймагай, Кировэй нэрэмжэтэ колхоз 700 га сабшалангай газар уналха байна. Мүнөө 3 километртэ шэнэ һубаг малтагдаха юм. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кировэй нэрэм-жэтэ колхозойхид һубаг малтал-гын хүдэлмэри хэжэ байна. П. Новиковый фото.

КОЛХОЗУУДАЙ ТАРЯАЛАН ДЭЭРЭ

★ ★

ТҮРҮҮ КОЛХОЗУУД ПАР ХАХАЛАЛГЫЕ ДҮҮРГЭЭ

ИЕТРОПАВЛОВКА. Хабарай тарилгы амжалттайгаар үнгэргэсэн түрүү колхозууд мүнөө пар хахалалгы дүүргэж байна. Жэшээлдэ, Гэгээтэй сомоной, Лөвшнэй нэрэмжэтэ ба Кировай нэрэмжэтэ колхозууд пар хахалалгы тусомы 122 процент дүүргэбэ. Тус колхозуудай дэргэдэхи партийна эхилл организацонууд болбол агитационно-инитын хүдэлмэрике ажлын зорилгонуудтай зүбөөр зохиолдуулан ба төрөн элита амжалтануудта хүргэбэ.

Парторганизацион секретарь мхэр Чагдуров колхозой ажалда хамаатай бүхы хүдэлмэригүүдтэ эдихтэйгээр хабаадалсадаг юм. Лениней нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи парторганизац болбол правлениин ажалт-абуулгы хинан байсадаг.

Желтурын сельсоветэй колхозууд пар хахалалгы мүн дүүргэбэ.

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ, Буденный нэрэмжэтэ ба бусад олон колхозууд тарилгын ба пар хахалалгын хүдэлмэринүүдэ сүм дүүргэбэ, мүнөө үедэ зоотехническэ ба культурна барилгын хүдэлмэрике хамаг хүсөө өсүүлбэ.

Ц. Дамбиев.

КАРТОФЕЛЬ ТАРИЛГЫЕ ГҮЙСЭДХӨӨ

Арзуны мяханай совхозой хүдэлмэришэд стахановскаар ажалананайгаа ашаар, июнийн дотор картофелин тарилгын тусомы дүүргэбэ. Энэ совхозойнхон ортын пар хахалалгы июнийн табанда дүүргэжэ байна.

Эндэ 1800 гектар пар хахалаа, 1941 оной выставкэдэ хабаадаха кандидат, тракторист мхэр Эрдын Доржиев гэшэ үндэр бүтөөлтэйгээр ажалажа, хамта 300 гектар пар хахалаа. Мүн төрөлшөл, тракторист мхэр Дамба Дамдинов гэшэ услово трактораар 285 гектар пар хахалаа.

АРБУЗ ТАРИЛГА

Иволгын аймагай, Каленовско сельсоветэй, Лениней нэрэмжэтэ колхоз үнгэргэжэ жэлдэ арбуз тариха туршалга хэвн байгаа. Тэрэнхэ барг найн ургаса хуряан юм.

Тус колхоз болбол энэ жэлдэ нэгэ гектар газарта арбуз тариха гэжэ шийдхэнэ байна. Мүнөө үедэ арбузын парнигуудта найнаар ургажа байха юм.

Зураг дээрэ: Хорин аймагай «Интернационал» колхоздо хүдэлмэрилдэг, нүх. Рызыновай хүтэлбарилдэг тракторна бригада полевои стан дээрэ амаржа байна. П. Новиковой фото.

Пар хахалалга хангалтагүй

ЗАЙГРАЕВО. (Телефоноор өдөтэ). Тус аймаг тусомы ёшоор 11500 гектар пар хахалга ёшотой байхан аад, мүнөө 1543 га хахалба, Энэ хадаа пар хахалалгы гэгэждэ байны гэршэлнэ.

Сталиней нэрэмжэтэ (Доодо Хүрбэ), «Красный Опытник» кол-

хозууд мүнөө хүрэтэр пар хахалалгада үшөө ороодуй байнаар. Харин, Калшитай (Доодо Хүрбэ) ба Орджоникидын нэрэмжэтэ колхозууд 200—300 гаран гектар пар хахалан байна.

МЕТЛЯЕВ — Заиграйн аймагай ахалагша агроном.

Тэжээлэй үбнэ тарилгын хэмжээбуулганууд

БМАССР-ай Совнаркомой шийдхэбэрини ёшоор, малажалай туршалгын Юрөөгэй станци 1941 ондо тэжээлэй үбнэ тарилгын үрбэ бии болгохо тушаа хэдэ хэдэ хэмжээбуулганууды бөөлүүлхэ ёшотой байна.

Тус станци болбол энэ жэлдэ хамта 88 гектар элдэб янзын үбнэ ногоо тариха тусомытэй юм. Тэрэ тоодо малай тэжээлэй свекло, капуста ба морковь, сахарна свекло 10 гектар тариха болдо.

Тэжээлэй үбнэ тарилгын үрбэ бии болгохо хэрэгтэ гаргалхлы тулала БМАССР-ай Наркомземнэ 27 мянган түхэриг мүнэ үгэхээр хараална.

Колхозууд болбол хамтыгаа өдүү малай тэжээлэй бэлмэзэ байгуулхын зорилгоор эмсээнэ койшо таримал үбнэ ургуулаг болохо ушартай. Энэ хадаа, адуу малай ашаг үгэлгы пэшээлүүгдэ мунатай байха юм.

Тарилгаяа дүүргэмсээрээ, сабшалан дээрээ гараа

Закаменай аймагай, Уягшнэй сомоной «Майн 1» колхоз (түрүүлэгшнэ нүх, Ульзутуев) хабарай тарилгын тусомы дүүргэмсээрээ, сабшалан хадалангаа найжаруула хүдэлмэрике оронон байгаа.

Мүнөө үедэ 200 гаран гектар сабшалан уналагаа, хамта 4000 т.ргэ шөбхэ тараагдаа. Хаана сабшалад-хадалангы бургана-харганаанда, модо шулуунда дараганг байгаа. тэндэ сөбөрлөл-

гын хүдэлмэри эршэмтэйгээр абуулагдана. Эндэ саг үргэлжын луговодческо звено байгуулагдана. Мүн, Цаширай сомоной «Боевик» колхозой членүүдшэ сабшалангайгаа газарые шанаржуулхын түлөө оролдосотой найнаар ажаланна. Энэ сомосовдэй түрүүлэгшнэ нүх, Д. Гармаев гэшэ артельүүдэй герасимовска звенонуудай хүдэлмэрике тодорхой хүтэлбэри ба заабари үгэнэ. **Васильев.**

Косилкануудаа заһабарилжа байнад

Мухар-Шабэрэй аймагай «Большевик» колхоз үбнэ хуряалгын кампанида эршэмтэйгээр бэлэлхэжэ байна. Тус колхоз болбол бүри үбэл байхада, үбнэ хуряалада хэрэглэгдэхэ машина зөбөөгүүдэ худалдан абахан юм.

Колхозой түмэрэй дархашуулай

бригада нэгэ харын торшо соо бүхы машина зөбөөгүүдэ заһабарилжа дүүргэхэдэ гөшнэ уялга абахан байгаа. Тэдэнэр болбол мүнөө хамта 6 косилка заһабарилжа бэлэн болгобо.

Батуев.

ОРООНОЙ КАМПАНИЕ УДААРУУЛНА

(Манай корреспондентһэ)

Колхозуудай үхэр малнууды олошоруула ба үүлэртүүлгэ болбол орооной кампание эмхитэйгээр, саг болээр соонь үнгэргэхөө дулдыдаха байнаш эли. Тээд, Ээдн аймагай зарим колхозуудай түрүүлэгшнэр энэ шухала кампанида анхаралаа багаар хандуула.

Жэшээлдэ, Баянай сельсоветэй, Ворошиловай ба Фрунзын нэрэмжэтэ колхозууд мүнөө хүрэтэр гүүнүүдэ ороондо оруулагдай. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз адуу мордые үсэхэтын гүрэнэй тусомые энээнэй урдахн жэлнүүдтэ дүүргэдэгтэй. Тээд, мүнөө жэлдэ алар 26 гүүнүүднэ ороондо оруулагдагуй.

Ээтын сельсоветэй, Буденный нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшнэ нүхэр Кузнецов) орооной кампани угаа булар абуулагдаана. Эндэ хониной олонхын ороондо оруулагдадагуй.

Мүн, Дээдэ Торини, Дээдэ Бургалтайн ба бусад сомоноудай колхозууд орооной кампание удааруула. Элдэб хүндэтгү шалтаганууды баримталаад, Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшнэ нүхэр Бубеев энэ шухала хүдэлмэрике табаллада хүргэхэ болгоод байна. Фермүүд дээгүүрнэ малые ороондо оруулаха туслах байранууд барилдаагүй г. м. задагай зүйлүүд тон олол байха юм.

Ээдн аймагай газартаряалангай таһагы даагша нүхэр Зайцев олонхи колхозуудта орооной кампание булар үнгэргэжэ байлание мэдэжэ байбашы шийдхэ хэмжээнүүдэ абаагүй. Зоотехническэ хүдэлмэрилэгшнэ колхозуудта гарганагүй.

Ахалагша зоотехник нүхэр Фомин алар хоёр гурбан нара соо колхозуудта пэгэны сахин гаррагуй.

Ээтын аймагай партийна, советскэ хүтэлбэрилхын хүдэлмэрилэгшнэ орооной кампание эрхмээр үнгэргэхын түлөө шууд тэмсэхэ ёшотой.

НААЛИШАД ХОСРОНДЫН МҮРЫСӨӨН

Мухар-Шабэр Сутаин сомоной, Молотовой ба Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудай һу-товарна фермүүдэй наалишадай дунда мурсыөөн үргэнөөр дэлгэржэ, наалишад өшөд хоорондоо договорнууды баталбад, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой наалишад Дармаева Д., Базарова М. ба бусад, мүн Молотовай нэрэмжэтэ колхозой наалишад Доржиева Д., Цырендоржиева С., Цыремпилова ба бусад болбол түрүү колхознигуудай ажалалын түлөөшэ нэмэжэ түлэхэ тухай тогтоолой ёшоор үгтэһэн даабарита нормые үгүүлэн, 150-200 литр һу нахабай гэжэ уялганууды абаад, мэдэжэ дүүргэжэ болгохын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

1941 оной Хүдөөажахын бүхэсоюзна Выотавкэдэ хабаадалсахаар баталагдагшэ

917. Баранова Елизавета Михайловна—Селенгын аймагай, Юрөөгэй туршалгын станциин звеновод

918. БМАССР-ай Кумысолечебницын курорттын туһалбарин ажахы.

919. Андрусенко Серафим Игнатьевич—БМАССР-ай Кумысолечебницын курорттын директор.

920. Шиганов Иван Михайлович—БМАССР-ай Кумысолечебницын курорттын туһалбарин ажахын өгөродник.

921. БМАССР-ай Кумысолечебницын курорттын туһалбарин ажахын һу-товарна фермэ.

922. Митрофанова Парасковья Андреевна—БМАССР-ай Кумысолечебницын курорттын туһалбарин ажахын старша доярка.

923. Бурят-Монголой зооветинституттай һуралсалай ажахын һу-товарна фермэ.

924. Батуев Борис Башелханович—Бурят-Монголой зооветинституттай һуралсалай ажахы эрхилэгшэ.

925. Табаева Анна Ивановна—Бурят-Монголой зооветинституттай һуралсалай ажахын наалишан.

926. Мункуева Серафима Васильевна—Бурят-Монголой зооветинституттай һуралсалай ажахын наалишан.

927. Орлова Улита Андреевна—Бурят-Монголой зооветинституттай һуралсалай ажахын наалишан.

928. Ахминева Александра Константиновна—Бурят-Монголой зооветинституттай һуралсалай ажахын наалишан.

929. Солдатов Ефим Иванович—Бурят-Монголой зооветинституттай һуралсалай ажахын моршон.

930. Улан-Удэ городской зооветеринарна институттай хониной товарна фермэ.

931. Бурят-Монголой АССР-эй, Кабанскын аймагай, «Сталинский путь» газетэ.

932. Палеха Федор Семенович—Кабанскын аймагай, «Сталинский путь» газетын редактор.

933. Петров Ермаил Петрович—Улан-Удэ городской зооветинституттай һуралсалай ажахын малшан.

934. Воробьев Филимон Федорович—Улан-Удэ городской зооветинституттай һуралсалай ажахын хүдэлмэришэн.

нович—БМАССР-эй Наркомдэргэдэхи ипподромой директор.

940. Гасков Михаил Михайлович—БМАССР-эй Наркомдэргэдэхи ипподромой директор.

941. Матвеев Ефим Иванович—БМАССР-эй Наркомдэргэдэхи гүрэнэй заводской кониин хүдэлмэришэн.

942. Казанов Афанасий Степанович—БМАССР-эй Наркомдэргэдэхи гүрэнэй заводской кониин моршон.

943. Сварин Николэй Феликсович—БМАССР-эй Наркомдэргэдэхи гүрэнэй заводской кониин зоотехник.

944. Горюнова Татьяна Павловна—БМАССР-эй Наркомдэргэдэхи гүрэнэй заводской кониин моршон.

945. Горюнова Анастасия Филиповна—БМАССР-эй Наркомдэргэдэхи гүрэнэй заводской кониин моршон.

946. Улан-Удэ городской «Готживсырьегей» Бурят-Монголой конторо.

947. Сельверсв Бадма Буянович—Улан-Удэ городской «Заготсырьегей» Бурят-Монголой конторы даагша.

948. Миневич Борис Исидорович—Улан-Удэ городской «Заготсырьегей» Бурят-Монголой конторы даагша.

949. Ананишин Степан Дмитриевич—Улан-Удэ городской «Заготсырьегей» Бурят-Монголой конторы ангай ажалы эрхилэгшэ.

950. Стариков Алексей Павлович—Бурят-Монголой АССР Буркоопсоюзай бэлэлхэлэй урлениин ангай ажалы эрхилэгшэ.

951. БМАССР-эй СНР-тэй дэргэдэхи Гсохотинспенци.

952. СССР-ай НКЗ-эй Гбессофондын Бурят-Монголой республиканска конторо.

953. Петров Леонид Анатольевич—Госсортфондын Бурят-Монголой республиканска конторы даагша.

954. Мамоев Борис Васильевич—Госсортфондын Бурят-Монголой республиканска конторы ахалагша агроном.

955. Чинитов Намсарай Ижигиевич—Хорин аймагай, Кумска сомосовдэй, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой луговод.

956. Цысектуев Цыбжит—Хорин аймагай, Улын сомосовдэй, Сталиней нэрэмжэтэ колхозой модошан дархан.

957. Абидур Дамба Абидурович—Хорин аймагай, Улын сомосовдэй, Сталиней нэрэмжэтэ колхозой луговод.

958. Васильев Семен Петрович—Хорин аймагай, Ашадтын сомосовдэй, Шимидтын нэрэмжэтэ колхозой звеновод.

Республикын һургуулинуудай шалгалтын испытаниин түрүүшын дүнгүүд

1940—41 оной һуралсалай жэлэй хабарай шалгалтын испытани эхин ба хүсэдбөшө дунда һургуулинуудта дүүрөөд, мүнөө дунда һургуулинуудта дүүрэхэн дүгөөлөө. Манай ороной хэдэн мянган һуралсалай бүхы оронолдогтоо бүрн гаргажа, туйлаһан амжалтануудаа тобойсо дэлгэхэ, эрхим һуралсалай үндэр жэшээлүүдэ тодорхойлон гэршэлхэ харюусалтата үшнэ испытани гэшэ. Тимэ дээрэһэ, тэдэнэр урдан үзэхэн бүхы зүйлүүдэ испытанинтаа бэлэхэлэй үедэ гүнзэгшэхэн дабтаһанайгаа ашаар, шалгалтынгаа испытанине зоримгой найнаар үгэнэ. Советскэ һургуулиин һурагшад ойлгоһон бүхы эрдэмэ олонитын урда омог доруунаар харуула.

Энэ жэлэй испытаниин онсо илгаав юб гэхэдэ, багшанарай зүгһөө табигдааг эрилтэнууд урда урынхынаа угаа шанга болоһон байна. Эрдэм һургалдай өшө үндэһые эдир залуу һурагшадта бата бэхээр ба гүнзэгшээр ойлгуулаха шухала байһынь манай түрүү багшанар найн мэднэ. Тимэһээ, һуралсалай бүхы хүдэлмэрике бэлэшевигдэхэ ёшоор эмхидхөжэ, болото

туйлаһанууды бөөлүүлхэн багшанар олон байха юм. Тэдэнэр һурагшадтайгаа эрдэмэ үшн сэхээр, зүбөөр элрүүлхын тулада шабинартаа үндэр эрилтэнууды табина. һурагшадтай хэлэһэн харюунуудта һонор нараар хандажа, тэдэндэ тодорхой сэхэ сөгөлтөнүүдэ үгэнэ гэшэ.

Энэ жэлдэ гаргалцан сөгөлтын нормонууд һурагшадтай эрдэмэ зүбөөр сөгнэхэ ябадалда багшанартаа илээд ехэ туһаламжа боложо түөө. Эрилтэнууд үнэхөөр шанга болоо. Тийн, шабинарай һуралсалайн шанарые хуурмагаар сөгнөжэ, нюдэ далдалха ушарнууд үсэлхэгдээ.

Республика доторхи һургуулинуудта мүнөө үнгэрөөд ба үнгэржэ байһан испытаниин түрүүшын зарим дүнгүүдхэ хаража үзэхэдэ, манай түрүү багшанар энэ жэлдэ һуралгынгаа хүдэлмэрике илээд амжалтанууды туйлаба. Бүхэли классай һурагшад зарим предметүүдээр испытанила барандаа үгэжэ, 100 процент успеваемость туйлаһан ушарнууд олон.

Жэшээлдэ: Улан-Удэ городской № 10 дунда һургуулиин 10-дахн «Б» классай һурагшад (багшанай нүх, Филипов М. А.) алгебраар,

9-дахн классай һурагшад (багшанай нүх, Пастрамак) географар испытанила 100 процент үгэжэ, дөшөшө хүнийн «мүү» сөгнэлтэ абаагүй. Илангаяа найн амжалтанууды Улан-Удын № 3 дунда һургуули харуулаа (директорин нүх, Николаева К. Г.). Энэ һургуулиин 10-дахн классай һурагшад ород хэлэ ба литератураар сэгжээршье, бөшмөлөөршье—100 процент, алгебраар 100 процент, мүн тригонометрээр—100 процент үгөө. Тэршөлэн 5-дахн «Б» ба 7-дохн классуудай һурагшад испытанинуудаа амжалтатайгаар үгэһэн байха юм.

Мүн баһа хүдөөгэйшье һургуулинуудһаа ороһон мэдэвүүдхэ харахада: Кабанскын аймагай Спортковоска хүсэдбөшө дунда һургуулиин 7-дохн классай һурагшад алгебраар, Кударын дунда һургуулиин 8-дахн классай һурагшад алгебраар, Кабанска дунда һургуулиин 10 классай һурагшад литератураар испытанила сэгжээршье, бөшмөлөөршье баран 100 процент үгэһэн байна.

Бичурын аймагай, Петропавловска эхин һургуулиин 4-дахн классай һурагшад арифметикаар испытанила сэгжээршье, бөшмөлөөршье үгэһэн байна.

Түнхэнэй аймагай, Кырэнэй дунда һургуулиин 8-дахн классай һурагшад Кошкатуцаар—100 процент ба географар—97 процент үгэжэ, мүү бөшэ туйлаһануудые харуула.

Энэ мэтээр эрхим дээдэ амжалтанууды туйлаһан һургуулинууд ба багшанарые тоолохо болоо һаа, аймаг бүхэндэ олон байха.

Жэшээлдэ, Иволгын аймагай гэгээрэлэй таһагы даагша нүхэр Мониевай үгэһэн һүүлэй мэдэһэй ёшоор, тус аймаг доторхи эхин ба дунда һургуулинуудай 10 шахуу багшанар өөр өөрынгөө заадаг предметүүдээр испытаниин үгэлэ 100 процент успеваемость туйлаһан байха юм. Тэдэнэй тоодо: Кокоринско эхин һургуулиин багша нүх, Ефимова—ород хэлээр ба арифметикаар, Красноярска дунда һургуулиин 5—7 классуудай багша нүх, Краснова А. М.—ород хэлээр, Посельскэ эхин һургуулиин багша нүх, Замощенко—ород хэлэ, арифметика ба географар, Иволгын эхин һургуулиин багша нүх, Рослякова М. И. ба бусад олон багшанар ороломо.

Эзэнһээ тагна, зарим һургуулинуудта испытаниин болоһон бүхы предметүүдээр бүхэли классай һурагшад бутлада 100 процент успеваемосттай байна гэшэ.

Һургуулиин 8-дахн классай һурагшадтай нэгэниһнше мүү сөгнэлтэ абаагүй. Иймэ ушарнууд үсөөн бөшэ.

Тийхэтэй хамта, мүн һуралсалайгаа программые гүйсэхэдгэдэ хайша хэрэгээр, ёшо дүүргэхын тэдгээр хандаһан ушарһаа, зааһан зүйлүүдхэ һурагшадтаа гүнзэгшээр ойлгуулаха шаалагүй байһаһаа гална, харин, шалгалтын испытанила бэлэхэлэй хүдэлмэрике хангалтагүйгээр абуулан багшанар бии.

Улан-Удэ городской № 20 дунда һургуулиин IV классай һурагшад (багшанай нүх, Коропочева) ород хэлээр (башэлгээр) бутлада «мүү» сөгнэлтэ абаа. Бичурын аймагай, Ленинскэ эхин һургуулиин 4-дахн классай 19 һурагшад (багшанай нүх, Мангарова) ород хэлээр испытани бариһан аад, 18 хүнийн унажа, 1 хүнийн арай гэжэ «дунда» сөгнэлтэ абаба. Иволгын аймагай, Доодо Иволгын эхин һургуулиин 4-дахн классай 19 һурагшадһаа (багшанай нүх, Арьяев) бурят-монгол хэлээр 16 хүнийн унаба. Оронтын хүсэдбөшө дунда һургуулиин 4 класса (багшанай нүх, Билтакова А. П.) бурят-монгол хэлээр 26 хүнөө 25-нянь унажа, 1 хүнийн «дунда» сөгнэлтэ абаа. Иволгын аймагай 5 һургуулида ород ба бурят хэлэнүүдээр болоһон испытанила 102 һурагшадһаа алар 94 хүнийн унаһан байха юм.

Дурсагдагша һургуулиин багшанар даалагдаһан ариуулгадаа харюусалгагүйгээр илэдажа, багашууды һургаха ба мүүжүүлэхэ хүндэтэ үүргөө хүдөөр дүүргэжэ шаалаагүй.

Мүнөө жэлэй шалгалтын испытанинуудта партийна ба советскэ организационуудай, олонитын хилиүүдэй ба түрэхидэй зүрч түлөөлөгшэд маша үргэнөөр ба бадалсаа. Илангаяа городской һургуулинуудта ямар-нэгэн түлөөшын хабаадалгагүйгээр нэгэн испытани үнгэрнэгүй.

Энэ хадаа манай һургуулиин даа амжалта ба дутуу дундадэ олонитын урда зүбөөр элрүүлжэ, сабшанхи хүдэлмэрике шанарые найжаруулаха ябадалда тусгаар шухала удхашанууд байна. Энэһэн дээрэһээ, багшанарайшье, һурагшадтайшье харин салһан хожомоо ехээр үргэлжэ ушартай.

Дунда һургуулинуудта испытаниин дүүрэмсээр, бүхы испытанинуудайгаа дүнгүүдэ хүсэд байнаар, тон богониһон саг сө бүрн гаргажа, гэгээрэлэй орононуудта хүртэхэ г. м. эмхидхэн удхашанартайшье һаа, маша шухала хүдэлмэринүүд һургуулиин бүхэнэй урда табигдана. Энэ тухайда гэгээрэлэй таһагай хүдэлмэрилэгшэд, һургуулиин директорүүд ба багша бүхэн эршэмтэй анхаржа, зохихо хэмжэнуудые абаха зэрэгтэй.

Д. МИЖИДОН — Наркомпрохой инспектор

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ВКП(б)-гэй Хорин Айкомой пленум

ВКП(б)-гэй Хорин айкомой өдгөөтэ пленум болбол партиин Обкомой VI пленумэй дүнгүүд тухайда нүхэр Мионовой элдхэ...

Элдхэлхөө ба хүнүүдэй хэлэ-ын үгөө мөхөөдө, VIII парт-конференциин хүүлээр ажауйлэд-барин зарим предриятинууд хүдэлмэрээ нилээд хайжаруула...

Түрэнэй банкн аймагай таһа-ны эрхилэгшэ нүхэр Хаданов предриятинуудай бүтөөн гарга-даг продукциян шавар тухайда...

Түрүү колхознигуудай ажалы нэмжэ түлэхэ тухай СССР-эй (Совнарком) ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолы хэрэг дээрнэ бэ-лүүлхэ хэмжээбууланууд тухай...

Сталиной нэрэмжэтэ ба «Улаан Одон» колхозуудай эхин парт-организациинуудай секретарьн нүхэр Татаров ба Цыдылов парти ба правительствын тогтоолой хэрэгээр бэлдүүлэгжэ байһан тухайда...

Манай колхозой хонишон, 1941 оной выставкэда кандидат нүхэр Н. Шагжеева, — нүхэр Цыдылов хэлэнэ,—314 толгой эхэ хонише гансаараа харууналхаар уялга абаад, эрхимээр ажаллажа захалаа...

Хоёрдох асуудалаар—хамтын малые үсхөбөрлөхө гүрэнэй түсэ-бэй дүүргэлтэ тухайда аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Л. Петинев элдхэл хэбэ.

Зарим колхозуудай хүтэбэрл-лэгшэд абаһан тулнууды зоо-теринарна заабарин ёһоор харууналха тухайда анхаралаа та-биягүй дээрнэнь, түлэй хорло-тон нилээд болоо. Элэһнэ шалтага-лан, мал үсхөбөрлөгын гүрэнэй түсэбэ дүүргэлтээр Хорин аймаг республика дотороо үгэ-гэглөжэ ябана. Майн 1-эй мэдэ-гээр эбэртэ томо малаар 93,6 процент, хони ба ямаагаар — 103,9 проц., адуугаар—91,7 ба гахайгаар—74,6 процент түсэбэ гүйсэдхөө.

Малаар олон томо томо кол-хозуудта түлэй ба залуу малай хо-ролтын эхээр болоһон ушар тү-сэбэ дүүргэлтэ болгоогүйн гол шалтагаан болоо. Гансахан Ки-ровэй нэрэмжэтэ колхозто 70-аад тугал, 361 хурьган үхэһэн байха юм, «Гигант» колхозто 24 тугал ба 240 хурьган үхэһэн байна.

Тингэбэ ябашы, энэ асуудал пленум дээрэ хурсаар табигда-гүй. Эпээн тушаа 6 хүн үгэ хэ-лэһэн болоһоше, эрид хатуу тоб-шолон хэжэ шадаагүй. Жэшьэнь, «Путь Сталина» колхозой парт-организациин секретарь нүхэр Арьянов хадаа түлэй хорло-тон болоһон тухайда тоонууды харуу-лалхаа ондоо юумэ хэлээгүй. Нү-хэр Арьянов хорлотын тохёолдо-һон шалтагааные тодорхойлоһоо гадна, саашадахи хэмжээбуулга-нууд тухайда хэлэхэ зэргэтэй байгаа.

Пленум дээрэ хэлсэгдэһэн асуудалууд тушаа хэмжээбуул-ганууд хараалагдажа, тухайта тогтоолнууд абтаа.

Ник. Антонов.

ВКП(б)-гэй член А. Р. Аншеев (Хори) «ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсые» үзжэ дүүргээд, мүнөө Лениной зохёолнуудые үзжэ байна. Зураг дээрэ: Нүхэр Аншеев. П. Новиковой фото.

ЗАЛУУ КОММУНИСТНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИ

Түнхэнэй партиина организаци кадрнууды дэбжүүлэхэ ба комму-нистическэ ёһоор хүмүүжүүлэхэ тухайда нилээд оролдог гарга-на.

1940—41 онуудай торшо соо хамта 500-аад хүн хүтэбэрлэхэ тушаалуудта дэбжүүлэгдөө. Тэд-нээрэй 70-аад хүнийн партиина ба комсомольскэ хүдэлмэриде ажалланад. Колхозой түрүүлэгшэ, тэр нэй орологшо. Бригадир, фермые эрхилэгшэ гэхэ мэтын тушаалуудта хамта 320 хүн — коммунистууд ба партианбашэ большевигүүд дэбжүүлэгдэһэн байха юм.

«Улаан Шулугта» колхоз али бүхы хүдэлмэрээрэ холодоо гээ-лэжэ хамагай хойно шэрэгдэжэ ябатар байгаа. Тинхэлэнь, ВКП(б)-гэй айком төрөһинэ бэй-жүүлхын зорилгоор, коммунист нүхэр Фроловы тус колхозой түрүүлэгшэ болгон дэбжүүлэһэн юм. Мүнөө нүхэр Фролов колхоз-зоо большевистскэ хүтэбэрээр хангажа, түрүү зэргэдэ оруулаа.

Түнхэнэй МТС-эй эхин парт-организаци залуу тракторист, ВКП(б)-гэй членей кандидат нү-хэр Халзаруевы тракторна отря-дай бригадир болгоо һэн. Тэрэ хадаа парторганизацинтаа най-дабарине хүндэтгөөр харюулаа. Нүхэр Халзаруевай бригадынхид

1940 оной сезон дотор 15 хү-сэтэй трактор бүрийн 420 гектар хахалха түсэбтэй байһан аад, 700 та хахалаа. Мүн хабарай тарилгын үедэ эршэмтэйгээр хү-дэлмэрилэһэн байна. Нүхэр Халза-руев туйлаһан амжалтануудайга-раа ашаар, 1941 оной Хүдөөжа-хын бүхэсоюзна выставкэда ха-баадалсаха хүндэтэ эрхэ олобо.

Зүгөөр, парторганизациингай найдабарине харюулажа шадаагүй, тухайта хүдэлмэрилөө хайша хэ-рэгээр, хойрог ёһоор хандаг хүнүүд бий. Жэшьэхэдэ, Демин гэгшэ аймагай промбыткомбиндай директорээр дэбжүүлэгдэһэн аад, харин хүдэлмэрээ таһалдала хүргэхөө гадна, архидажа про-гуй хээд, сулуулган байха юм.

Аймагай спецотрын начальни-нүхэр Остоев хүдэлмэрээ хайжа-руулахаа байгаагүй, саг үргэлжэ архидаг болоһон дээрнэ, тушаалһаа сүлөөлөгдөө.

Түнхэнэй аймаг дотор харюу-салгатай хүдэлмэриде шөнөөр дэ-бжүүлэгдэһэн хэдэн зуугаад хүн ажаллажа байла. Төнд, ВКП(б)-гэй айкомой кадрнуудай тага-хадаа эдэ залуу хүхэдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ху-сөөр дэлгэрүүлжэ үшөө шада-гүй. Саашада өмнөдө шухала анхарал хандуулаха хэрэгтэй.

Ц. Кинингинский.

ВКП(б)-гэй Обкомдо

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Области Комитедэй бюро бол-бол:

1940 онһоо ВКП(б)-гэй член Ф. А. Полищук гэгшын гүрэнэй ба партиина жаяг заршамые ха-загайрууланайн ба парторгани-

зациндаа өөрнөө зоргоор гаража ошоһоной түлөө;

1931 онһоо партиин членей кандидат Ля-Ман-цай гэгшынэ — социалистическэ үмсые уриһэ-нэйн түлөө —

ВКП(б)-гэй зэргэнүүднэ гарга-ба.

Мини хүдэлмэрин дүй дүршэлхөө

Манай колхозой хониной то-варна фермын малшад апрель нарын хахалһаа хойшо хонилоо бэлишээрлэ гаргажа эхлээ һэн. Мүнөө үбэл хонидоо нэгшынэ толгой хорлотгүйгөөр тобир тарганаар харууналхабди. Малнууд-най тэжээлээр дүүрэн хангадан-хай байгаа.

Мүнөө үедэ хонидан үбэл гаргалан хурьгатаа хамта бэл-шээрлэ ябана. Хонишо стахано-вөц нүхэр Бальчугов болбол таа-лгадаһан хүртөө үндэр ногоотой газараар, хэдын үбэр боорсөр харууналдаг болоо. Өөрыгөө аба-һан уялгада анхаралтайгаар хан-дан, хонидоо үлгөөтүү эртэ бэлшээрлэ гаргаад үдэшлэн орой оруула. Бидээр ногооной хай үргэжа, ургы сээстэй дэлгэржэ байха үедэ хони ямаада бүхэди үдэрөөрн бэлшээрлэ байлдаг байханаа гадна, даһатай уһа уулардагби. Хэрбээ ногооной хай гараханаа хойшо хониды хайн харууналгаар хангаад бай-гаа һаа, түргэн таргалдаг, һу ородог байна.

Зунай гал халуунай үедэ хони-дые һүүдэртэй, хэдын хара орой газараар харууналхада ехэ хайн байдаг. Халуунай сагта хониды наранай гараханаа үрлэ бэлшэ-риде гаргаат, үдэшлэе бүри орой болотор, һөрүнэй харууналха ёһо-той.

Малнуудаа түргэн таргадуу-хын түлөө манай фермын отар-нууд ба гуртнууд хоорондоо му-рысаһа. Хонишо Бальчугов соци-алистическэ мурысөөндэ илэхын түлөө эршэмтэйгээр оролдоһон-гоо ашаар түрүүшын амжалта-нууды туйлаба. Бальчуговай хү-рэг таргалжа эхлээ. Оройной кампание жэлдээ хоёр үлдэ үнгэргэхэ уялга абаа.

Түрүү колхознигуудай жэшээ-тэ хайн хүдэлмэрин түлөө ажа-лайн түлөөһын нэмжэ түлэхэ тухай СССР-эй СНК-гэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоол болбол малшадын шөнөнүүд туйлалта-нуудта зоригжуулаа. Колхозой-гоо һу-товарна фермын хүдэлмэ-рилэгшэдтэй мурысөөндэ малал фермын хонишод илэхын түлэ бүхы хүсөөрөө тэмсэнбди.

Фермалай хоёрдох жэлдэ Хү-дөөжаһын бүхэсоюзна выставкэда хабаадалсаха хүндэтэ эрхэ олобо. Би өөрөө гурбалтай жэлдэ вы-ставкэда хабаадагшаар баталаг-даб.

Мүнөө 800 гаран хонид хурьга-лаад байна. Үшөө хүдэгдэһэн Тынгэд, бидээр гараһан түл-нууднэ нэгшынэ үхүүлэггүй ба абаһан социалистическэ уялгана хүсэндэнь хүргэжэ гүйсэд шада-хад байһабди.

П. ШИШМАРЕВ—Зэдын аймагай, «Пятилетка» колхозой хонишон.

Түрүү колхознигуудта—нэмэлтэ түлөөһэ

Түрүү колхознигуудай ажалы тү-лөөһын нэмжэ түлэхэ тухайда парти ба правительствын тог-тоолээр зоригжуулардаһан манай республикын колхознигууд болбол хүдэлмэрилжэ байһан үчэстотгоо-лайн амжалтанууды тулалхын тү-лөө сүсэрингүй зоригтойгоор тэмсэнэ.

Жэшьэхэдэ, Бичурын аймагай, Билотын сельсоведэй, Сталиной нэрэмжэтэ колхозой гахайн товара фермын гахайһан нүхэр Перевалов гэгшэ өөры-гөө харууналжа байһан 8 толгой өхэ гахайһаа 94 поросенко гэхэ гү, али колхозоор бата-лагдаһан түсэбөө үлүүлэн 22 толгой поросенко абаһан байна. Эдэ поросенконуудын гараһаар мүнөө хоёр нара болоо. Ингээд байхалаа, нүхэр Перевалов гэгшэ ажалта үдэрнүүдэ гадна, нэм-лэтэ түлбэри болгон 4 поросенко абаха байна.

Мүн, Сталиной нэрэмжэтэ кол-хозто тулалы амидын шөгнүүрые сутка бүридэ 400 грамм нэмэ-хэ нормотой байхалда һу-товар-на фермэ дунда жэшээгээр 600 граммнар нэмэһэн. Илангата наа-лишад Татьяна Казарина ба Татьяна Башенова гэгшэдэй харуу-налжа байһан тулалхуудай бэсын шөгнүүр 620-һоо 700 грамм хүрэтэр нэмэжэ байха юм.

Нон-Стретенский сельсоведэй, Сталиной нэрэмжэтэ колхозой ан ажалы фермын хүдэлмэрилэг-шэ нүхэр Петров гэгшэ өхэ үнэ-гэдһө 14 гүлгэ түсэбөө үлүү абаа. Хэрбээ нүхэр Петров үнэгэдһөө абаһан 36 гүлгөө бү-рийн хайнаар тулжүүлээд байгаа һаа, эрхим ажалай нэмэлтэ тү-лөөһэ болгон 3000 шахуу түхэ-риг абаха болоно.

А. Костеев.

Эрхим хаалишад

Боргой сомоной (Зэд), Кага-новичын нэрэмжэтэ колхозой дэ-рэгдэхэ МТФ-эй № 1 ба № 2 гурт-нуудай хаалишад түрүү кол-хознигуудай ажалын түлөөһын нэмжэ түлэхэ тухай СССР-эй СНК-гэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолы тон халуунаар угтажа, ехэ һу нааха, тугалнуудай амид-ын шөгнүүрые дэбжүүлэхын тү-лөө социалистическэ мурысөө

үргөөр дэлгэрүүлэһэн байна. Наалишан бүхэндэ 10 үдөөг үг-тэхэй, № 2 гуртын наалишан Цыренцума Цыденова, № 1 гур-тын наалишан Долгор Аюшеева гэгшэд мурысөөндэ түрүү ябаад. Эдэнэр абаһан тулнууды тобир тарганаар харууналжа байна. Эдэнэр сутка соо нэгэ үнэгэдһө дунда жэшээгээр 2—3 литр һу наана.

С. Аюшеев.

Газартаряалангай органуудай зайлашагүй шухала зорилгонууд

«Бурят-Монголой АССР дотор үдөө алахын культурануудай ургасые ба малажадай ашаг үгэлгы дэбжүүлэгшэйн түлөө колхознигуудай ажалы түлөөһын нэмжэ түлэхэ тухайда» ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба СССР-эй Совнарком-той түүхэтэ тогтоол тодлогдө-һоор гурбан нара болоо. Энэ хугасаа соо манай республикын газартаряалангай органуудай хү-дэлмэрилэгшэд ба специалистнууд тус тогтоолой ушар үдхынь колхозник бүхэндэ хайнаар ойл-гууджа, артель бүхэндэ зүбөөр бэлдүүлэхэ тушаа хүдэлмэри эм-хидхэхэ уялгатай байгаа. Тэдэнэр хадаа тус-тус бригадануудта, звенонуудта түсэбтэ даалгари-нууды зүбөөр зохёожо үгэхэ, тэ-дэнэй гүйсэдхэлгын тоо бүридхэ-лэе зүбөөр аюуулаха, түсэбтэ даалгариинуудаа үлүүлэн гүйсэд хэһэн колхознигуудта авансунууды саг соонь ба шадламар тодор-хойлон хубааралха, үбнэ тарнаа элбэг эхээр ургуулаха ба адуу малай ашаг үгэлгы дэбжүүлэхэ хэрэгтэ оломанган колхознигуудта бодото туһаламжа үзүүлэхэ ёһотой байһан эли.

Зүгөөр, манай республикын газ-рартаряалангай органуудай, тэрэ тоодо Наркомземэй олошгор хү-дэлмэрилэгшэд ба специалистнууд болбол түрүү колхознигуудай ажалы түлөөһын нэмжэ түлэхэ тухайда парти ба правительствын тогтоолы тон зүбөөр ба эрид шууд бэлдүүлэхэ зорилготойгоор өөһэлхэйн хүдэлмэри үлдэ-һөрнө шөнөнэй табиһын орондо,

гэдые зунай сагта сэнгэмг хүхю-нээр амаруулаха тушаа хэмжээ-лоуланууд абтажа байна. Бур-коолсооизайнга пионерскэ за-герици территорияе бог бурга-лаань арилгажа, ариун сибэр байдалтай болгобо.

ВКП(б)-гэй членей кандидатууд-дай дунда хүмүүжүүлгын хүдэл-мэри муу бөгөөр ябуулагданга.

Д. Колманов.

эһэ тогтоолой аша туһа тухайда тэдэнэр мүнөө хүрэтэр миң хо-һоор шалалданаар байна. Парти ба правительствын түү-хэтэ тогтоолы бэлдүүлэхэ хэрэгтэ тинмэ хойрогээр халданай эсэ-тэ, тус тогтоолы бүүдүүлэгшэ, хазгайруулан ба элдэһэн ушарнууд манай энэ олоор үзэгдэнэ. Хэдэ хэдэн колхоз-уудта ажалын тон буруугаар эмхидхэгдэхэй, түсэбтэ даалгари-нууд буруугаар тогтоогдонхой, тинхэдэ зарим шотатта нимэ даалгариинууд огто зохёогдогүй, аяалы хубааралгын гурмые ха-загайруулан ба ажалы тоо бү-ридхэл бусайдагдаһан байна.

Жэшьэхэдэ: Заиграйн аймагай (АЗО-е даагша нүхэр Иванов) олонхи колхозуудта ороһото куль-турануудай ургаса тушаа хоёр ондоо даалгариинууд үгтэһэн байха юм. «Улаан Эрхрик» ар-телие хүдөөжаһын хүдэлмэри-нүүдэй гүрэнэй түсэбэй ёһоор, ороһото культурануудай ургаса гектар бүриһөө 13 центнерээр тогтоогдоһон байхадан, харин нэмэлтэ түлбэри тухайда тогтоо-лой дашарамуудан зохёогдоһон түсэбэй ёһоор га бүриһөө оройдо 10 центнер абахаар хараалаг-дана. Тинмэ болохолоороо, «Улаан Эрхрик» артелиин членүүд тар-наһан ургаса абаглар гүрэнэй түсэбэе гүйсэхөөгүй аад лэ, нэ-

мэлтэ түлөөһэ абаха ушартай бо-лоно.

Бичурын, Хөжэнгын, Зэдын ба бусад олон аймагуудай газар-таряалангай органуудай хүтэбэрл-лэгшэд ба специалистнууд түсэб-тэ даалгариинууды зохёоһото мун тинмэ бусайдалга гаргаһан байна.

Бичурын аймагта түсэбтэ даалгариинууды миң колхоз-уудта үгөөд, харин звенонуудта, бригадануудта даалгариинууды хубаарилан үгөөгүй байба. Жэшьэнь, «Красное Знамя Труда» артелие Аймсоведэй Неполомой ба ВКП(б)-гэй айкомой тогтоолой ёһоор ороһото культурануудай ургаса гектар бүриһөө 13,1 цент-нер абахаар хараалагдаһан бай-хадань социалистическэ уялга нуудай үндэһэ һуури дээрэ брига-дануудын га бүриһөө 15,1 цент-нер хүрэтэр нэмэһэн байха юм.

Зэдын аймагта, Боргой сель-соведэй, Сталиной нэрэмжэтэ кол-хозоо хаамхай үнээн бүриһөө 400 литр һу нааха түсэбтэ даалгари-рин үгтэһэн байхадань тэрэ-нине наалишадта хүргэхэдэ аяр 700 литр хүрэтэр өхэ болгожо нэмэһэн байна. Мун энэ колхоз-до шеницын тарилгаһаа га бү-рийн 11 центнер ургаса абахаар тогтоогдоһон байхадань, звено-нуудта хүргэхэдэ 13 центнер хүрэтэр нэмэһэн байна.

Түсэбтэ даалгариинууды тог-тоолгодо тинмэ алдуунуудай гара-һанай шалтагаан юуб гэхэдэ, дурсалган аймагуудай специ-алистууд энэ хэмжээбуулгы

бэлдүүлэхэ хэрэгтэ колхозуудта бодото туһаламжа үзүүлэгшэ байба. Тинхэ зуура, СССР-эй СНК-гэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолой ёһоор түсэбтэ даалга-рариинууды зохёохо ба колхоз-уудта, бригадануудта, звенонууд-та хүргэхэ хүдэлмэриде агроно-мууд ба зоотехнигүүд заабол хабаадалсаха уялгатай байгаа.

Түрүү колхознигуудай ажалы тү-лөөһын нэмжэ түлэхэ тухайда парти ба правительствын тогтоо-лой ушар үдхын хүсэд ойлтоодуй байһан зарим хүдэлмэрилэгшэд гэмээр, артельнуудтэ ажалы эм-хидхэхэ асуудалгы бага бэшэ бусайдалганыүд тохёолдобо.

Мун, Заиграйн аймагта меха-низацпн хүсээн өхэ байна гэжэ шалтаг бараат, 18 колхозой тар-яанажалай бригадануудай звено-нууды бүрийн тараһан байха юм. Курбын МТС-эй директор нүхэр Насулин ба ахалагша аг-роном нүхэр Баженов гэгшэд колхозуудай газарые трактораар дахалда болоһон туладаа, хүсэд механизациные туйлаа гэшбди гээд, тарлан ажалай бригаданууд-та саг үргэлжын звенонууды байгууланай хэрэггүй гэжэ боло-бо. Мухар-Шөбөрэй АЗО-гой хү-тэбэрлахы хүдэлмэрилэгшэд ба специалистнууд һүүлэй үе хүрэт-эр мун тинмэ муунга «теори» баримталга байба. Тэндэ нэгшынэ колхоздо саг үргэлжын звено эм-хидхэгдэдүй байгаа.

Заиграйн, Мухар-Шөбөрэй, Ка-банскийн, Хорин ба бусад зарим аймагуудай газартаряалангай ор-гануудай хүтэбэрлэгшэд ба спе-циалистууд болбол: «Тарилгын бүхы шахуу хүдэлмэринууды һайтар механизировалагданан ба МТС-эй машиначуулар хөгжөөд,

ургаса хурялгань гол түлөө ком-байнаар хөгдөөд, таряалангай эхэнүүд талмайнууд дээрэ хулгэ-мэрилдэг колхозуудта ороһото (просо, гренихэ ба намарай ир-данһаа гадна) ба бусад культура-нууды бригадда сэхэ бөхижүүл-хынь хайшааха»,—гэжэ СССР-эй (СНК ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй заа-һан заабариниень хүсэд хайнаар ойлгохые хүсөөгүй байһанинь алири.

Таряанажалай гансахан брига-дын тарялан дээрэ гү, али миң нэгэ үчэсток дээрэ хүдэлмэрин хүсэд механизацидаһан ушар-наа бүхы колхозойнай хүдэлмэ-ри һайтар механизировалагда гэжэ гэжэ тооложо яабашы болохогүй. Тинмэһэ, саг үргэлжын звено-нууды эмхидхэлгы тоохогүй ябад тон буруу болоно. Манай энэхэ колхозуудта таряанай ур-гасын хойноһоо харууналха хү-дэлмэри огто механизировалагда-дүй байһань мэдэжэ. Ушар нимэһэ, ороһото культурануудай тарилгы сэхэ бригадануудта даалган бөхижүүлгы бүхы кол-хозуудта таража яабашы боло-нагуй.

Таршэлэн, парти ба прави-тельствын тогтоолтой хайса та-нисаагүй аад, бригаданууд гэжэ огто хэрэггүй болобо гэжэ хаш-харадаһан ушарнууд бий. Жэшьэхэдэ, Наркомземэй агро-ном нух. Денисенко гэгшэ Зэдын аймагай колхозуудай түрүүлэгшэ-нэрэй зүблөөн дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа: «мүнөө таряанажалай бригаданууд хэрэггүй болобо гэ-шэ, тинмэ хадань бригадариные звенонуудта хүдэлмэрилхөөр то-милоо хэрэгтэй» — гэжэ зааһан байха юм.

Газартаряалангай зарим хүдэ-мэрилэгшэдэй гэмээр таряалай культуранууды хубаарилан бөх-ижүүлгэдэ алдуунууд гараба. Бичу-рын аймагай, Бировэй нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудта нэгэ звено-ло аяр 11 культурые тарихаар таалгажа үгэһэн байгаа.

Ажалы тоо бүрихэлгы тодо һонороор ба зүбөөр аюуулаха гэшэ ЦК ба СНК-гэй тогтоолы бэ-лүүлэхэ хэрэгтэ угаа өхэ үдхатай байбашы, энэ хүдэлмэри тон бусайдалги байна. Мүнөө үедэ тон үсөөһэн колхозуудай ферма-нууд дээрэ залуу малнууды ба шахажа байһан үхэр малнууды шөгнөлгэ эмхидхэгдэхэй. Гэхэ зуура, нэмэлтэ түлбэри тухайда тогтоолы зүбөөр бэлдүүлхые хү-сэбэд, энэ хүтэлмэрине артель бүхэндэ, фермэ бүхэндэ заабол эмхидхэхэ ёһотой байгааби. Хө-жэнгын аймагай, «Зургаанай Зол», «Заветы Пльча» ба бусад олон колхозуудта хүдэлмэрин үдэрэй ба ажалта үдэрнүүдэй тоо бүрихэлгы таряанай культура-нуудаар илгаварилаң ябуулагдан-гауй.

СССР-эй СНК-гэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй түүхэтэ тогтоолы бэ-лүүлгы нимэ бүүдүүлгээр ха-загайруулан ушарнууд үшөө олоо бий. Эдэ баримтанууд юу гэршэлнэб гэхэдэ, манай газартар-яалангай хүдэлмэрилэгшэд ба специалистнууд болбол түрүү колхознигуудай ажалы түлөөһын нэмжэ түлэхэ тухайда парти ба правительствын шиндхэбэринэ зүбөөр бэлдүүлгэдэ хоёргоор ба хайша хэрэгээр хашраһан байна.

(Үргэлжэлэһын дүрбэлхи нурта)

ХИЛЫН СААНА

Европа ба Африкадахи дайн

(Дайнай ябуулгануудай тэмдэглэл)

Англи ба Германийн фронт дээр авиацион эдиохитэй ябуулга тэмдэглэгдэнэ. Германийн командованын мэдээн соо хэлэгдэнэ: Германийн авиаци Английн зүүн зүгт надарта байхан судануудта довтолбо ха. Тэндэ 5 пароход шэнгээтэй, 6 пароход эхээр амтэба. Германийн самолетууд Тайн муранай адгата ба Хамбер заливдахи партово барилганууды бөмбөдөн байна.

Майн 2-ой үдэр Английн истребителиүүд хойто Франце ба Ламанн провинт дээр таниул хэб гэж Рейтер агентств мэдээсэна. Английн самолетууд энэ шидэгэ хэб зуураа автотранспортын колдонуулта, аэродромуудта ба торнеднэ катернуудта довтолбод. Энээнхэ гадна, Английн авиаци мун Рурка областодохи ажаулдбарилгануудта довтоллон байна. Тэрэнхэ, Берлинэй райондо хэдэн бөмбөнүүд хайлдаа.

Дундада далайн бассейндэ, Крит арал дээр дайнай ябуулганууд асарлаб гэж Италийн командованын мэдээн соо хэлэгдэнэ. Тус мэдээн соо санидаа хэлэгдэнэ: Италийн самолетууд Мальта арал-

дахи авиационно базанууды бөмбөдөн.

Хойто Африкада, Тобругой райондо артиллерийн эдиохитэй ябуулга тэмдэглэгдэб гэж Германийн командованы заана. Италийн мэдээн соо хэлэгдэнэ: Италийн самолетууд Тобругой партово барилганууды ба складууды бөмбөдөн байна. Мун тэрэнхэ, портдо оанган Английн суданууд бөмбөдөгдөн. Ашаа тээрэрийн нэгэ пароход шэнгээтэй. Английн командованын мэдээсэлэй ёшоор, Тобругой ба Соллумой райондо ябуулганууды хэжэ байгаа Английн сэрэгүүд болбод эдиохит гаргаха үргэлжлээр байна ха.

Зүүн Африкадахи Абиссинидахи дайнай ябуулгануудай гол түлэбинь Адис-Абэбэнахэ урдуур, нуурай райондо дэлгэрүүлэгдэнэ. Рейтер агентствын мэдээсэлэй ёшоор, Содду райондо Английн сэрэгүүд Италийн частине хүрээлэн бүхэлбэ ха.

Джимма райондо байхан Италийн позицинууд ба мототранспорт болбод. Урда-Африкийн авиацион бөмбөгдөн ба нулөмдөөр буудалдаа гэжэ Дутын Востодохи Английн агаарай хүсэгүүдэй командованын мэдээн соо хэлэгдэнэ. Июньн 3. (ТАСС).

Ирагай шэнэ правительство

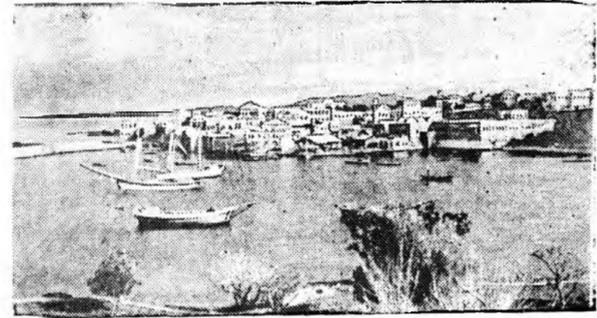
ЛОНДОН, июнийн 3. (ТАСС). Энээнхэ урда тээ Ирагай премьер-министр байхан Джамиль Мадафэй гэшнэ шэнэ правительство байгуулба гэжэ Гава-Офи агентств мэдээсэна.

Шэнээр байгуулагданахэ правительство составта мина аюурнууд оробо гэбэл: Джамиль Мадафэй—премьер-министр, Али Джавад—гадаадын хэрэгүүдэй министр, Ибрахим Камаль—финансын министр ба юстицийн саг зуурын министр, Джагал Бабаан—интерны худалбаринуудтай ба хэлхээ холбооны министр, Шабиб—газарын министр, Назрат Фаризи—ажаадын министр ба социальна хангалгын министр, Мустафа Омари—дотоодын хэрэгүүдэй министр.

Кипр аралнаа эхэнэрнүүды ба хуугады абаашалга

НЬЮ-ЙОРК, июнийн 3. (ТАСС). Ассоциатед пресс агентствын корреспондентын Никозинхоо (Кипр арал) мэдээсэлэй ёшоор, тус арал дээр байгаа засагүүд болбод эхэнэрнүүды ба хуугады

Египетдэ абаашалга эхлэб ха. Кипрын арал зон болбо аралдайгаа дотор тала тээшэ нүүжэ байнат. Ушарын, хэлхээ багалан гурбан гүрэнүүдэй зүгөө довтолгоо хүдэлгэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сиридах Лотаккин гаван.

ТАСС-эй фото.

Советскэ Союз

ДОТОР

КАЗАХСТАНДА БРЫНЗЭ ҮЙЛЭДБЭРИЛЭГЭ

Казахстанай бүхы нотагуудта брынзэ шалалга эхлэб. Энэ жэлдэ республика дотор 3000 гаран заводууд брынзэ үйлдбэрилхэ байна. Тэдэнэр энэ зунай үе соо 27 мянган центнер продукция болбосоруулан гаргахан. Энэнхэ үнгаргшэ жэлэйхнээ 5 дахин шахуу ехэ болоно.

Рыбинскэ нуурай эрье дээрэ

Рыбинскэ нуурай дэргэлэ 150 гектар газар дээрэ оршон байхан Перевор болбол түмэр замай, автобусно ба пароходно зам харилсаатай болбосон хайхан городок болобо. Центртэнэ клуб барилдахай, тэрэнхэ хажууда тон захид эмналгын газар бии. Эдэ хоол бэлдэхэ фабрика-кухнинь хайнаар заһагданхай. Тэндэ дунда хургуули ба багашуудай байхалса, парайлагын гэр бии.

ЧЕРНИГОВ — НОВГОРОД — СЕВЕРСКИЙ ЗАМЬЕ БАЙГУУЛГА

Чернигов — Новгород — Северский замье байгуула ахилаб. Бия болгодохо магистралейн 150 километр ута трассада майн 31-эй үдэр 20 мянга гаран колхознигүүд гараба. Нэгэ миллион хахад кубометр газарай хүдэлмэри, хэдэ хэдэн хүүргэ барилга, 23 гектарта ой модые саберлэхэ г. м. хүдэлмэри хэдлэхэ байна. Колхознигүүд болбол эдэ хүдэлмэриэ 15—20 үдэрэй торшо соо гүйсэдхэхэ уялга абабад.

НОРМОО 1923 ПРОЦЕНТ ДҮҮРГЭБЭ

СЕРГО (Ворошиловградска област). Майн 31-эй үдэр Сталийн нэрэмжэтэ шахтын крепильщик Константин Яськин гэшнэ шэнэ рекорд туйлаба. Яськин болбол халаанайнгаа нормые 1923 процент гүйсэдхэб. Мунсуута малгуурин Петр Сягоновский болбол халаан соогоо 183 торшо нулуун нүүрнэ малтажа, нормоо 1948 процент дүүргэбэ.

ТАРИЛГЫН КОМБАЙН

УССР-эй Наркомземэр байгуулагданахэ тусхайта комисси болбол орденто профессор В. Н. Кораловай зохиёон тарилгын комбайны шалгажа дүүргэбэ. Тус комбайн болбол ячмень, овес ба хабарай шеницын тарилга дээр шалгагданахэ байна. Энэ шэнэ машина болбол тарилгын урда тээхи культивацие, боронойгы, тарилга ба тарилгын удаахи культивацие нэгэн доро тон үндэр шанартайгаар гүйсэдхэхэ ба 10 час соо 12 гектар газар элдүүрилхэ юм.

Газартаряалангай органуудай зайлашаггүй шухала зорилгонууд

(Түгсхэл, Эхнининь 3-дахинюурта).

Наяахан болоод дүүрэнэн ВКП(б)-гэй Обкомой пленум болбол нимэ хойрог хандалгы эрид бүрүүлгээд, нэмэлтэ түлбэри тухайда тогтоолы зүбөөр бөөлүүлнээ төдөрхой ба оперативна хүтэлбэри хангахыншэ нотагууд дахи газартаряалангай органууд ба Наркомземнээ хагуугаар эрибэ.

Нимээнэ, манай республикийн газартаряалангай органуудай хүдэлмэрилэгшэ бүхэн угаеахэ оролдого ба үүсхэл гаргажа, тус тогтоолы бөөлүүлгээдхэ дутуунууды дары эмирүүлнэ. Заһаха заларуулха уялгатай. ВКП(б)-гэй Обкомой VI Пленумэй шилхэбэритэй зохидуулаг, газартаряалангай органууд өөһэднхөө хүдэлмэриэ доро заагданахэ зорилгонуудта шэгдүүлэн эмхидхэхэ ёһотой гэбэл:

Нэгээр, — бүхы колхозуудта, бригадануудта, звенонуудта, гургнуудта ба фермануудта тусэбтэ даалбаринуудай хэр зэргэ зүбөөр үгтэйньшэ ойрын үдэрүүдэй торшо соо шалган үзөөд, тон зүб даалбаринууды зохиёжо үгэхэ, тусхайлан хэлбэл, тэрэнхэ гүрэнхэ түсэбөө оидоо байха ёһогүй ба колхоз, бригада, звено, ферма, гурт бүхэнэй онсо өөрө илгээ

нууды зүбөөр хараадаа абалсаха шухала.

Хоёрдоор, — колхозник бүхэн тусэбтэ даалгари абаад байхалаа, өөртөө даалгагданахэ тусхай худалмэриэ лаб танижа мэдээд байхын тулада, колхознигууды тусхай хүдэлмэрийн участогууд дээр хубаарилан табилгы нэяр үргэлгэнэ.

Энээнхэ дашарамда, саг үргэлжэ звенонууды эмхидхэнгэхэ бүдүүлгэ хазагайрагтанууды шууд зайсуулга шухала үхтэй байна. Мунөө таралаад байхан зарим звенонууды нэргэн байгуулха хэрэгтэй. Тийхэлээ саг үргэлжэ звенонууды хүдөө ажаахын жэлэй эсэс хүрэтэр бутаргангүй байлгахэ ушартай.

Гурбаар, — бүхы колхозуудта ажалай тоо бүрихэлгы хайжаруулха тушаа эрид шанга хэмжээ абаха, яхалааб гэхэдэ, энэ хэрэг муугаар табигдан байбал — СССР-эй СНК-гэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолой ушар үдхыншэ ба шахагдажа байхан манууды уялгата ёшоор шөгнөжэ байха хэрэгтэй. Колхозуудай счетовоуд барандаа тоо бүрихэлгы шэнэ формын ёшоор ябуулха тухайда заабаритай дары танилсахан байха зэргэтэй. Энэ хадаа газартаряалангай органуудай шухала зорилгонуудай нэгэн мун.

Дүрбөөр, — түргэн гутааг продуктуудаар тусэбтэ даалгари нуудаа үлүүлэн гүйсэдхэнэ колхознигуудта аван хубаарилгы зүбөөр, саг соонх хэхэ шухала.

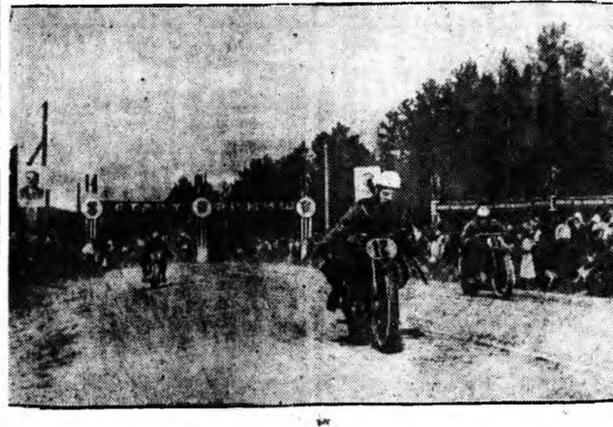
Эдэ бүхы хэмжээбуулганууды бөөлүүлхэ хэрэгтэ худалмэрийн специализируудай үүргэнэ угаа ехэ байна. Тэдэнэр хадаа колхоз, бригада, звено, ферма, гурт бүхэ нэй экономикыншэ хайнаар шуудлажа, колхознигуудта тусхай хүдэлмэрийн даалгари ба тусэбтэ даалгариныуды элхөн үгэхэ, аван үгэлгы зүбөөр бөөлүүлхэ хэрэгтэ эдиохитэйгээр хабаадалсаха уялгатай. Энэнтэй хамта, худалмэрийн культурануудай ургасы ба малажаалай ашаг үгэлгы дээшлүүлхын түлөө тэмсэлдэ агрономууд ба зоотехнигүүд бүхы оролдого гаргажа туһалалсаха ушартай. Малэй социалистическэ хүдөө ажаахын элбэг ехэ байхан ресурсууд хүсэдөөр хэрэглэгдэнгү. Газараа үтэгжүүлхэ наг шөбхыньшэ абаад үзэб. Таряалангай ба сабиалангай газарнууды шанаржуулха шухала байханшэ эли бэшэ аа? Зүгөөр, энэ асуудал тушаа БМАССР-эй Совнаркомой ба нартийн Обкомой тусхай тогтоолой толилогдонхой һүүлдэньшэ, энэ хүдэлмэридэ эдиохитэйгээр оролдоон нэгыншэ агроном үгы байна.

Тэрэнхэ, орооһото культурануудай ба картофелийн үрөнше яровизацилга, хэрэһэлүүлэн тариха хэмжээбуулганууд хадаа үндэр ургасы хангаха байханшэ эли мэдэгдэнэ. Теэд, мунөө дээрэ энээн тушаа хэдлэнхэ юмэ тон бага, сортто үрөншэ тарилга, малай тэмсэлэй культурануудай тарилгын агротехникэ, үнээдэй һууаалга, бөлшээрини газары зүбөөр хэрэглэхэ тухайта асуудалууд мун ниймэрүүд сайдалгай. Адуу малууды бэлшэри дээр адуулаг ахилоо, теэд манай специализирууд энэ шухала хэрэгы зүбөөр эмхидхэхын түлөө оролдого багаар гаргана.

Бэлшээрини газары зүбөөр хэрэглэхэ тухайла анхаралаа уянуулаагүй аад, Тарбагатайн, Селенгын, Яхтын, Тунхэньшэ ба буцад аймагуудай худалмэрилэгшэд адуу малайманай бэлшээрин газар дутамаг байна гэжэ хөрөлгэ зантай.

Хүдөөажахын культурануудай ургаса ба малажаалай ашаг үгэлгы дээшлүүлхэ тушаа тусэбтэ даалгариныуды гүйсэдхэхэе гална, үлүүлэн гүйсэдхэхэ ябадалы хангахаар агрозооветеринарна хэмжээбуулгануудай тусэбүүды тон бодомжотойгоор зохиолгы ювийн 15 хүрэтэр заабол дүүргэхэ хэрэгтэй.

СССР-эй СНК-гэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй түүхэтэ тогтоолы зүбөөр бөөлүүлхын зорилгоор, специализи бүхэндэ бүлэг колхозууды даалгажэ үгэхэ ба энэ хүдэлмэрийн түлөө бүхы харюусалгы төндэндэ тохохо шухала. Түрүү колхознигуудай ажалай түлөөны нэмжэ түлэхэ тухайда парти ба правительствын тогтоолы бөөлүүлхэ хэрэгтэ манай республикийн газартаряалангай органуудай зайлашаггүй шухала зорилгонууд илмэ байна гэшнэ.

Июнийн 1-дэ Дээдэ Берозовкын дача дээрэ гурбан городой мотокросс эхилхэн байна. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Мотокроссто хабаадагшал. И. Михайловай фото.

Эдир туристнуудай ябалгануудтай бэлэдхэл

БМАССР-эй Наркомпросой дэргэдхи экскурсионно-туристическэ станци 1940—41 онуудай йуралсаалай жэлэй үбэлэй амаралтын үедэ эдир туристнуудай хэдэн ябалга эмхидхэнэ байна. Мунөө республикийн олонхи хургуулинууд зунай сагта үнгаргдэхэ ябалгануудай тусэбны зохионхой. Хургуулинуудтай эдир натуралистуудай кружогой членүүд энэ хэрэгтэ бэлэдхэжэ захалаа.

Тумарамай районной № 64 хургуулийн 15 хурагшад хургуулингаа сэрэгэй хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Юречникын удардалга доро Селенгэ мурэн дээрүүр онгосоор Байгал далай хүрэтэр ошохо байна. Тиймэһөө, эдэ хурагшад үдэр бүри бэлэдхэл хэнэ. Тумарамай хүдэлмэрилэгшэдэй союзай райком болбо тус ябалгы эмхидхэлгэ ба үнгаргэлгэдэ туһаламжа болгон 2000 түхэриг үгэбэ.

Улан-Удын № 21 хүсэд бэшэ дунда хургуулийн хурагшад үбэл ба хабарайнгаа амаралтануудай үедэ хэлэн ябалганууды үнгаргэн юм. Эдэнэр хабарайнгаа амаралтын үедэ 5 хоногой торшо соо Тарбагатайн районвоор ябажа тэнцэхэ хада, хабсагай ба гол, мурэнүүдтэй хайнаар танилсахан байна. Мунөө, тус хургуулийн эдир натуралистуудай кружогойхид зу-

найнгаа амаралтын үедэ Улан-Удэ — Усть-Кяхта — Кяхта — Каравановка — Усть-Хилок — Куналей — Улан-Удэ маршрутаар ябахаар бэлэдхэнэ. Энэ ябадал 25 үдэр соо дүүргэдхээр хараалагдана.

№ 10 дунда хургуулийн хурагшад Тунхэньшэ аймаг ошоохын тулада эдиохитэйгээр бэлэдхэжэ байна. Эдэ хурагшад Тунхэньшэ Аршан, Саяа, Мунхэ Саригад, Байгал далай ба бусадтай танилсаха юм. Энээнхэ үнгаргэхын тулада экскурсионно-туристическэ станци 1500 түхэриг ба № 10 хургуулийн дирекци 1000 түхэриг үгэбэ.

Кабанскын дунда хургуулийн эдир натуралистуудай кружогой зарим членүүд Москва ошохо байна. Эдэнэр харгылаа гарганалха зарим мунгээ түлөөнэтэ үзжэжэ табижа олоо.

Иволгын аймагай, Красноярска дунда хургуулийн хурагшад өөрыншөө тосхоние хайнаар шөнжэлхэ зорилго табиба. Мунөө эдэнэр хэлэн ябалганууды үнгаргөөд байна.

Хурагшад ба пионерүүд зуннайнгаа амаралтын үедэ туристнуудай ябалганууды үргэшоор дэлгэрүүлжэ орон нотагайнгаа баялгатай хайнаар танилсаха ёһотой.

Мих. Алашкевич.

2478500 түхэригэй бюджет

Шэнээр эмхидхэгдэнэ Пришибельска аймагай 1941 оной бюджет 2478500 түхэригээр баталагдаба. Энээнхэ 1177500 нь арадай гэгээрэлэй хэрэгтэ, 470800 нь элүүрые хамгаалагдаба ба 95 мянган түхэригын аймагай центрые культурна болбосон болгодо гаргашаагдахаар ха-

раалагдана.

Аймагай центрын эмхи-зургаанууд культурна болбосон барилгануудта номологдон мунгээ хэрэглэн, барилганууды түхээржэ захалаа. Мунөө жэлдэ райвоешкомдайд, гүрэнэй баянын, НКВД-гэй гэрүүд барилдаха байна.

ШЭНЭ КЛУБУУД

ЗЭДЭ. Додо-Торин сомоной «Авангард» колхозой колхознигуудай жэшөөгээр тус аймагай олонхи колхозууд культурна барилгын хүдэлмэриэ тула ябуулжа байна. Мунөө 11 колхозуудта шэнэ клубууд барилгажа байна. Олонхи колхозуудай түбхнпнэн центриүүдынь ногооруулагдаа.

Додо-Бургалтайн сомоной, Карл Марксын ба Ворошиловай нэрэмжэтэ, «Заветы Ильича» колхозууд сээрлигүүды тарибад.

Сталийн нэрэмжэтэ колхозой барилгын тусхай бригада шэнэ клуб барилга дүүргэхэ болоо. Клубтан элдэб уранхайханай кружогуудай хүдэлмэриэхэ компантонууд байха юм.

Наяар Бургалтайн колхозууд бүхыдөө шэнэ клубуудтай болохон.

МҮНӨӨДЭР КИНОТЕАТРУУДА	
Прогресс	Нюуса арал
Эрдэм	хамгад
Сөрөвэй нэрэмжэтэ клуб	„Хуушан ордон ба „Нукольна ордон“.

Шэнэ НОМУУД

Бурят-Монголой гүрэнэй хэблэл болбол 1941 оной январьһаа май нара хүрэтэр бурят-монгол хэлэн дээрэ доро дурсагдагша номууды гаргаба:

И. Маркс, Ф. Энгельс — «Коммунистическэ партиин манифест». **Ф. Энгельс** — «Карл Маркс». **И. В. Сталин** — «Улаан Армийн гурбан онсо илгэанууд тухай». «Улаан Армийн арбадахл жэлэй ойдо зориулхан Москвагай советэй байрай пленум дээрэ хэлэнхэ үгэ. (1923 оной февраль 23»).

А. И. Ульянов — «Ильичын үхибүүн яобан ба хургуулида хурахан жэлнүүд».

К. Е. Ворошилов — «Сталин ба Улаан Арми».

Д. А. Абашев, К. М. Черемисов — Ород-бурят-монгол хэлэнэй хураангы словарь.

Д. Магдасон — Лирика. Шүлэгүүдэй суглуулбари.

Х. Н. Намсараев — Шэлэгдэмэл шүлэгүүд. Суглуулбари.

Х. Н. Намсараев — «Цырем-лий». Повесть.

А. Торев — Ульгэрүүд. Суглуулбари.

Г. Байдунов — «Нүхэр Сталийтай уулзалганууд».

А. ба П. Барто — «Затагархан басаган». Цэдэн Галсановай оршуулга.

А. ба П. Барто — «Бархируу-хай басаган». Цэдэн Галсановай оршуулга.

Л. Насиль — «Диско». Ц. Д. Дондоковай оршуулга.

С. Маршак — «Бишинхан онгосо». Цэдэн Галсановай оршуулга.

А. С. Пушкин — «Амигүй хан хүүхэн ба айдар долоон баатарнууд тухай ульгэр». Д. Черниовой оршуулга.

А. Шукнов — «Агаарта болон дай». Хуушанай летичтой расказууд. Д. Норбоевой оршуулга.

ДОПРИЗЫВНИГУУДЭЙ ҮҮСХЭЛЭЭР

СОСНОВО-ОЗЕРСК. (Телефоноор абтаба). Ульдыргын сомоной, Лениний нэрэмжэтэ колхозой допризывнигүүдэй үүсхэлээр тус колхозой дэргэдэ хэдэн оборонно кружогууд эмхидхэгдэжэ, мунөө тэдэ кружогуудын эрхимээр хүдэлмэриэхэ байна.

Ворошиловска буудагшадэй кружогто — 31 хүн, ПВХО-гэй кружогто — 25 хүн буралсанал. Мун ГСО-до 25 хүн нормо үгэхэн ба үшөө 25 хүн нормо үгэхээр бэлэдхэжэ байна. Кружогиё ОЮ-гэй эхив эмхини түрүүлгшэ нүхэр Берлин хүтэлбэрилэнэ.

Кружогуудай хүдэлмэридэ допризывнигүүд нүхэд Мансаров Г. Д., Жалсанов Г., Чимитов Г. Д., Цыренов ба бусад эдиохитэйгээр хабаадалсадаг юм. Энэ жэлдэ армида ошохоор байхан допризывнигүүд 4—4 энэчөгүүдтай болохоби гэжэ уялга абаба.

ШОНЫН ГҮЛГЭДЭЙ АРНА ТУШААБА

Иволгын аймагай, «Коминтерн» колхозой ангай фермые даагша нүхэр Очир Базаржапов гэшнэ 4 метр гүнзэгы нүхэ малтажа, шонын 6 гүлгэ барилд, тэрэнхэ гэршэ Улан-Удын «Заготживсельпрой» контордо тушааба. Нүхэр Базаржапов болбол правительствын тогтоолой ёшоор гүлгэн бүрийн 120 түхэриг шавназ абаха болоно.

Редакторай уялгы дүүргэжэ Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Ленинэй орденто, Бурят-Монголой хүгжэмтэ-драмын театрта

Июнийн 6
ЭРЖЭН

Ород драмын театрта
июнийн 6
Эмилия Галотти